

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
Füldön: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő: Rudnyánszky Gyula.
Kiadó laptulajdonos: László József.

Egyesszám ára 4 fillér.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275.

Hazaszeretet.

— június 29.

Békés, csendes, nyugodalmas időkben könnyű a hazát szeretni. Sőt egész mostanáig hasznos is volt. Sok érdem és tudás nélkül való üres ember tartotta magát a felszínen azzal, hogy folyton az ajkukon volt a haza, ki nem fogytak a kongó-bongó szólásmódok hangoztatásából. Pedig a szívek mélyében megizmosodott hazaszeretet nem ölt minduntalan csillogó formás kijelentések képében testet, de elemi erővel tör ki a szívek mélyéből akkor, amikor valóban szükség van a hazaszeretetre, amikor veszedelem közelget, amikor alkotni és rombolni kell.

Bizony nehéz idöket élünk ma. Anélkül, hogy hozzá akarnánk szólni a napi politikai kérdésekhez, amelyekkel egyes lapok ugyanis elég bőven foglalkoznak, anélkül, hogy véleményt mondanának a legutóbb történt nagyjelentőségű, történelmi eseményekről: megállapítjuk, hogy mélyeséges aggodalom kell, hogy elfogja minden igaz magyar ember szívét a szerencsétlen, a züllött közállapotok láttára. Az ifjabb nemzedék már nem is emlékszik rá, hogy ilyen súlyos helyzet nehezedett volna közállapotainkra, elő kell vennünk a történelmi könyveket, amelyekben a magyar nép bánatos napjainak története van megírva s ott találjuk fel azt a hangulatot, amely a jelen fiain erőt vesz.

Olvassuk, forgassuk a régi történelmi könyveket, Rákóczi és a szabadságharc történetét. Olvassuk és igyekezzünk behatolni azoknak az idöknél szellemébe, igyekezzünk megérteni rég porló hősök lelki állapotát, akik hőstetteket vétek véghez s feláldozták magukat a szabadságért. Edzük meg a mi magyar lelkünket, a múlt acélos folyamában és higgyünk ezer esztendő hazánk végtelen jövőjében.

Tartson össze, forrjon össze egyet akaró, öntudatos egésszé a magyar társadalom. Mert egyet kell értenünk most, egyet kell akarnunk most, ezt kívánja tőlünk a hazaszeretet, amelyet az anyatejjel szívunk magunkba, amelyre az iskolákban és a templomokban oktattak bennünket. Simuljanak el az ellentétek, muljon el az osztályok harca is, mert a rettentő nagy erő, amely az egész társadalom hazaszeretetébe rejlik, csak így bontakozhat ki a maga imponáló erejével.

Nagy megnyugvás, hogy szerte az országban, mindenütt megnyilatkozik a tettek s áldozatra kész hazaszeretet. Nincs mitől tartanunk. Akármit rejt is mélyében a jövő, akár milyen gonoszság tör is felénk: a Duna és Tisza mentén egy hazáját és szabadságát szerető népet talál, amelyet ezer esztendő küzdelme edzett meg, amelynek hite a maga igazában, bizalma a jobb jövőben, melyért megbühödött, sziklaszilárd.

Ne mondjátok, hogy elkocsosult, közönyös emberré lett a jelenkor magyarja. Igaz, az élet, a vasút, a gépek, a tudomány, a nemzeti és lefordított irodalom s a munkásmozgalmak átgyúrták, más lényegét s más tartalmat adtak világnézetének és céljának — de épen maradt benne a hazaszeretet. Azt a hantot, amely ide köt, ma is azzal a határtalan szerelemmel szereti, mint a Rákóczi vitézei, akik vértettek és bujdosztak. Ezt a föld, melynek kenyerét eszik, melynek levegőjét szivják, a legdrágább ezen a világon és hogy többet ne mondjak, nincs Magyarországon az a nemzetközi forradalmi szocialdemokrata, aki, ha veszélyben forogna ez a magyar haza, fel nem kelne, hogy megvédje. Mert mikor a haza forog veszedelemben, akkor az osztályharc, mely lényegében, s a mai formájában hazafiság ellen tör, még az is szünetel.

Szeretjük tehát valamennyien a hazát s tettek s áldozatokra készek vagyunk. Nyugodt elszántsággal nézünk ennélfogva a jövő elé.

A bizonytalan körülmények közepette erős várunk nekünk a hazaszeretet, valamint az a tudat, hogy alapjában egészséges, bátor nép vagyunk, amelynek történelme annyi gyászos és annyi dicső eredményt tartalmaz s ezeknek emlékei lüktető életet élnek a mi lelkünkben. Mi voltunk, vagyunk és akarunk lenni, dacára minden árnyékoskodásnak. Nekünk hivatásunk van itt, Európa szívében, a nyugat és a kelet határán. Bennünket nem gázolhatnak el, bennünket nem irthatnak ki. *Annak kell itt történnie, a mit mi akarunk.* Mert mi viselünk minden terhet, mi dolgozunk s annak a földdarabnak, melynek Magyarország a neve, magunk vagyunk az urai.

Van bennünk, éltek bennünket a hazaszeretet, a munkás és ha kell, a küzdő. Mi összetartunk, mi egy célra törünk, ez pedig a hazának szabaddá, nagygyá tétele, felvirágoztatása és teljes boldogulása!

A nagy válság.

— június 28.

Tegnap sem történt semmi kézzel fogható intézkedés, vagy komoly lépés a válság megoldása dolgában. — A forgalomban levő hírek nem nyernek megerősítést: a homo regius kiküldéséről ép úgy nem jelentenek felhivatalosan semmit, mint a király elnöklése alatt állítólag tartandó tanácskozásról.

Fejérváry Géza báró miniszterelnök a nap folyamán nem lépett érintkezésbe egyetlen politikussal sem.

Kossuth Ferenc tegnap délután több képviselő társaságában Zombolyára utazott az ottani Kossuth-szobor leleplezésére. — Pénteken reggel érkezik a székesfővárosba és nem lehetetlen, hogy akkor lép érintkezésbe Fejérváryval. Ámbátor más oldalról igen pikáns izü történettel azt igyekeznek velünk elhitetni, hogy Fejérváry és Kossuth egyhamar nem is találkoznak. — Arról van ugyanis szó, hogy Fejérváry Géza rendkívül neheztel Kossuthra, aki még nem adta vissza az ő látogatását.

Hogy mi igaz ebből a hírből, azt természetesen megállapítani nem lehet. — Fel-tűnő azonban, hogy Fejérváry dacára annak, hogy Kossuth most két napig egyhuzamban Budapesten volt, nem kereste fel őt a béketárgyalás érdekében. Az ilyesmihez pedig szokni kell a darabont kormányának.

Egyesült ellenzéki körökben ma nagy galibát okozott Gautsch osztrák miniszterelnök tegnapi kijelentése, hogy t. i. a magyar kir. kormány közölte volna vele, hogy a külügyminiszter felhívására nem fog vonakodni, hogy a külkereskedelmi tárgyalásokban fentartással részt vegyen...

Ezt a kijelentést a legélesebb magyarázatokkal kísérik és nem lehetetlen, hogy még nagy baj lesz belőle.

Folyik a leköszönt főispánok marasztalása, megoldozása.

Fejérváry Géza báró miniszterelnök és Kristóffy József belügyminiszter ma a következő főispánokat fogadták, a kik bejelentették lemondásukat:

Török József gróf (Ungm.), báró Fiáth Pál (Fejérm.), Tallián Gyula (Somogym.), Béldi Ákos gr. (Kolozm.), Bezeredy István (Baja és Szabadka), Csató Zsigmond dr. (Csongrádm.), Ernuszt József (Vasm.), Hámos László (Gömör.), Hertelendy Ferenc (Zalam.), Horváth Béla (Esztergom.), Kürthy Lajos (Zólyom.), Lippik Gusztáv (Jász-Nagykun-Szolnokm.), Nagy Jenő (Mosonm.), Széchenyi Sándor gr. (Tolnam.), Székely György (Brassó- és Fogarasm.), Sztracsányi Arisztid (Liptóm.), Török Zoltán (Nográdm.), és Zákó Milán (Pancsova város).

Glück Ede

legnagyobb cipő áruházában óriási választék legjobb minőségű férf-, nő- és gyermek cipőkben, kalap, fehérnemű és divatcikkekben mesés olcsó árak mellett. Fiac és Kossuth-utca sarkán, Kistemplommal szembe

Mint tegnap előtt úgy tegnap is a miniszterelnök és a belügyminiszter kijelentették, hogy csakis törvényes alapon fognak kormányozni s arra kérték a főispánokat, hogy addig is, míg a lemondás kérdésében döntés történik, maradjanak meg egyelőre állásaikban s végezzék az ezekkel egybekötött hivatali teendőket.

Budapestről táviratozzák nekünk: Fejérváry mégis csak megakarja kísérteni a helyzet megoldását. Tárgyalni akarna a koalíció vezéreivel. Minderre azonban csak akkor kerül sor, ha a főispánok lemondásának ügyét a kormány elintézte. Fejérváry legelőször Kossuth Ferenczel fog érintkezésbe lépni. Beavatót körökben azt mondják, hogy nem tárgyalás céljából, hanem a megállapítandó tárgyalás módozatairól akarja Kossuth véleményét kikérni.

A főispánok ügye ez idő szerint úgy áll, hogy a lemondottak kilenczted része megmarad állásában.

A törvényhatóságok sorra megmozdultak az alkotmány megvédelmezésére. Tegnap Bácsbodrogmege és Kecskemét városa szavazott bizalmatlanságot a Fejérváry kormányra.

A délután folyamán minisztertanács volt, a melyen a kormány összes tagjai résztvettek.

Debrecen az alkotmányért.

A város közgyűlése.

— június 29.

Debrecen város törvényhatósága tegnap csatasorba állt az alkotmány védelmére. A régi hagyományokhoz híven, most is teljesítette a város hazafias kötelességét, a mikor elhatározta, hogy a darabant kormány gyászvitézinek rendelkezéseit semmibe se veszi, az adószedést és ujoncozást megtiltja a törvényhatóság tisztviselőinek. A tegnapi közgyűlésen egyhangú lelkesedéssel fogadták el Márton Imre indítványát,

a mit megelőzött az is, hogy a Fejérváry kormány bemutatkozó leiratát nem az egyszerű „tudomásul vétel”-lel, hanem a hazafias aggodalom kifejezése mellett határozta el irattárba helyezni.

Nagyszerű megnyilvánulása volt ez Debrecen város rendithetlen hazafiságának, a mely már annyiszor mutatott példát az egész országnak. A közgyűlés levegőjében is volt valami, a mi sejtette, hogy a város a jog, törvény és igazság diadalmas zászlóját ragadja kezébe és úgy megy a harcba azok ellen, a kik az ország legféltettebb kincséhez akarnak bűnös kezekkel hozzá nyulni. Igaz lelkesedést keltett az is a közgyűlésen, hogy Márton Imre indítványát a tanács pártoló javaslatral terjesztette a közgyűlés elé. Taps, éljenzés tört ki a bizottsági tagok sorában s nem akadt csak egyetlen ember, Simonffy Imre, a ki felszólalt volna a javaslat ellen.

Ez a felszólalás azonban megsemmisült, elenyészett a lelkesedés tüzeiben. A mikor felállott ilyen felkiáltások hangzottak:

— Üljön le császári biztos!

— Mit akar Bach huszár!

— Nincs joga felszólalni!

A közgyűlés elnyomta Simonffy felszólalását és a határozatot egyhangulag tette magáévá.

Volt még egy másik indítvány is, melyet Varga Lajos dr. tett. Tudniillik hogy a város a kormány működését ellenőrizendő, a jövő hó 10-én tartson rendkívüli közgyűlést. Ezt az indítványt azonban Kovács József polgármester igazán őszinte magyar emberhez illő nyilatkozatával tette tárgytalanná, a mikor azt mondotta:

— A városi tanács előtt mindenkor a haza érdeke lebeg szem előtt s nem engedi, hogy a közgyűlésnek egyetlen tagja hazafiasabb legyen, mint a tanács tagok bármelyike.

A közgyűlés ezután áttért a napi-

rend tárgyalására és a tárgysorozat minden pontját még tegnap intézte el.

A közgyűlésről részletes tudósításunk a következő:

Domahidy Elemér főispán megnyitja a közgyűlést és meleg szavakkal emlékszik meg József főherceg haláláról. Felemlítette, hogy Debrecen József főherceghez mily nagy kedves kötelekék fűzték. Majd bejelentette, hogy Márton Imre és tsai által önálló indítvány adatott be, a melyet a tanács javaslat alapján a közgyűlés negyedik tárgyként fogja elintézni.

A napirend.

Ezután a napirend tárgyalása következett. A polgármesteri jelentést Varga Elemér olvasta fel. A jelentés a város közigazgatási állapotairól szól, melyet a közgyűlés tudomásul vett.

Vecsey Imre főjegyző bejelentette, hogy a város mi módon róttá le kegyeletét József kir. herceg temetésén. Javaslatot terjeszt elő, hogy a város a József főherceg özvegyének részvét iratot küldjön.

Bucuk és bemutatkozások.

Ezután bemutatta a főjegyző a régi kormány bucujáról szóló leiratokat. Ezt a közgyűlés tudomásul vette.

A Fejérváry kormány bemutatkozó leiratait mutatta be ezután a tanács.

Márton Imre szólalt fel a tárgyhöz. Vácolja a politikai helyzetet és indítványozza, hogy a bemutatkozást hazafias aggodalommal vegyék tudomásul. Az indítványt egyhangulag magáévá tette a közgyűlés.

Márton Imre indítványa.

Vecsey Imre főjegyző felolvasta Márton Imre benyújtott indítványát, a mely az alkotmány védelmét célozza. A város tanácsa javasolja az indítványnak egyhangú elfogadását.

Márton Imre röviden akar még a tárgyhöz szólni. Azt tudja mindenki, hogy a Fejérváry kormány alkotmányellenes. Most csak arra akar kitérni, hogy mi tevék legyünk. Egyetlen védpajzsunk a törvény, ez fog megvédeni mindig bennünket. Felolvassa Debrecennek 1861-ben az országgyűléshez intézett határozatát, a melyben Debrecen kijelenti, hogy a hazaáruláshoz segédkezet nem nyújt.

Ezután a közgyűlés általános lelkesedés közepette elfogadta a hazafias indítványt. Nagy zajban állott fel Simonffy Imre polgármester.

Hogy szórakozunk nyáron.

(Budapesti levél.)

Nem nagyzóló frázis az, ha ma azt mondjuk, hogy Budapest világváros. Közel kilencszáz ezer ember él a Duna gyönyörű partjain, s ha az Isten akarja s tovább is így rohamosan szaporodik a főváros lakossága, a legközelebbi népszámlálás ki fogja mutatni, hogy a magyar székes fővárosban egy millió ember él. Világváros volnánk tehát s ha van is vidékies vonás, tökéletlen kicsinyes dolog Budapesten, az még a multból ránk maradt nyög, mely el fog mulni idővel. Egyszerre nem megy minden, minden tekintetben világvárossá Budapest nem lehet olyan hamar. De nagyjában már az s a rohamos fejlődés azt bizonyítja, hogy a legéletképesebb, a legnagyobb jövővel bíró világváros ez a mienk, amely a kelet kapujánál fekszik.

Amiben azonban utólrét, sőt sok tekintetben tulszárnyalt Budapest nem egy világvárost, az a szórakozás. Sehol oly bőven és tetszetősen nem kínálkozik alkalom a szórakozásra, mint a dunaparti metropolisban, aminek oka talán a magyar és a zsidó fajta izzó temperamentumában keresendő. Mulatni szeret a budapesti ember. Megdolgozik ugyan csak a mindennapi kenyérért, de mikor aztán ráér, el is szeret szórakozni. Vasárnapként, szombaton este tele van minden kávéház, vendéglő és mulatóhely s érdekes az új vonás, hogy a budapesti ember, ha

mulatni megy, ma már magával viszi a feleségét, a családját is, kiindulván abból a helyes elvből, hogy ha a férj feleségi felügyelet alatt van, nem rugthat ki annyira a hámból s nem költöhet mértéken tul. Igaz, hogy vannak ennek a családostól való mulatásnak hátrányai is. Például ott, ahol az asszony rászokik a kávéházra s ott ül napnap után órák hosszat, ahelyett, hogy a család tüzhely körül végezné a dolgát.

Ami nyáron szórakozásra esábit, az Budapestnek gyönyörű környéke. Niucs Európának az a világvárosa, amelynek olyan gyönyörű környéke lenne, mint Budapestnek. Egy félórás utazik az ember a villamoson s már kint van a hűs rengetegben, gyönyörű magas hegyek között, vadregényes völgyek s bércek gyönyörködteik a természet szépségeinek kedvelőit. Zugliget, Hűvösvölgy, Svábhegy, Hárshégy, Jánoshegy mindmennyi gyönyörű pontja az országnak. Sköltő lantjára méltók a Margitsziget szépségei, amelyeket a megboldogult József főherceg bocsájtott a fővárosi közönség rendelkezésére. S valóban, szelidebb, enyhébb, edesebb helyet a Margitszigetnél alig lehet elképzelni.

A munkásosztálynak a városliget a kiránduló helye. amely sajnós, gonoszul el van hanyagolva. Kiállítási célokra vágják ki a városliget fáinak nagy részét s vasárnaponként, midőn százezernyi ember lepi el a városliget utait, tereit, felhőkig tör a por, megrontván a tüdőket. S ezért erős versenytársa ma már a Városligetnek a Népliget, amely az ő árnyas szép ákácós sétányaival kellemes

és csendes kiránduló helyet nyújt. A városligetben természetesebb nagyobbarányu szórakozásra nyilik alkalom. Az ugynevezett Wurstliban száz és száz komédia s egyéb látványosság csalogat.

De van a Városligetnek még két nagyszabásu mulatója is, amelyek megerdemlik, hogy bővebben foglalkozzunk velük.

Az egyik Ósbudavára, ez a millenáris kiállítás alatt felépült ósdi török város, amely ma az európai nagymulatók elején áll. Ósbudavárát ismerik már egész Európában s az idegennek, aki Budapestre érkezik, első dolga, hogy felkeresse Budapestnek e világvárosi speciálitását.

Esténként ezer és ezer apró villamos körte s hatalmas ivlámpák gyulladnak ki, tündéri világítást hintve szerte széjjel a mulatásnak e fából emelt városrészben. Nagystilü vendéglők, pezsgős pavillonok, amelyekben a világ minden tájáról összehordott szép nők serkentik ivásra a vendégeket, állnak sűrűn egymás mellett s özölalik ki-be a vidám budapesti nép s az élyezethajhászó idegen. A Variete egyike Ósbudavára látványosságainak s bátran versenyezhet Európa legelső orfeumaival. A brettlinek a sportnak legelső művészei és művésznői lépnek itt fel naponta s aratnak sok tapsot, szereznek sok pénzt.

Van ezenkívül az idén egy felette érdekes s művészi izlésnek is megfelelő ujdonsága: a Vig szinpad, melyben a leleményes Feld Mátvás társulata működik nagy sikerrel. Ez, valamint a Folies Caprice, nemkülönben

— Üljön le, Császári biztos — Bach huszár!

Nines joga felszólalni! hangzott. Az óriási zajban nem lehetett Simonffy szavát hallani.

Simonffy: Kérdezni akarta a közgyűlést, hogy mi történik akkor ha valaki befizetné az adókat?

— Gazember a ki teszi!

— Nem tartozik ide!

Végre Simonffy leült, anélkül, hogy a kérdésére feleletet kapott volna.

Dr. Tüdös János indítványozza, hogy a Simonffy felszólalására ne reflektáljanak, mert a bizalmatlansági nyilatkozatot egyhangulag és lelkesedéssel fogadták el.

Varga Lajos dr. Gondoskodni kell előre, hogy a város ellenőrizhesse az alkotmányellenes kormány minden mozdulását és intézkedését. Nem tartja lehetetlennek, hogy a kormány a közgyűléseket be fogja tiltani, ezért indítványozza, hogy a város július 10 én rendkívüli közgyűlést tartson, a melyen a tanács a politikai helyzetről és az esetleges kormány intézkedésekről jelentést tegyen.

Kovács József polgármester kejelel, hogy Debrecen város tanácsa mindenkor hazafias volt. Nem látja tehát szükségesnek, hogy rendkívüli közgyűlés hívassék össze. A tanács résen áll mindenkor és tudni fogja kötelességét.

A tanács nem fogja engedni, hogy a közgyűlés egyetlen tagja is hazafiasabb legyen nálánál.

A közgyűlés a polgármester nyilatkozatát zajos tüntetések, taps és éljenzés között vette tudomásul.

Juhász Ignác azt javasolja, hogy Varga Lajos ezek után vonja vissza indítványát.

Varga kijelenti, hogy örömmel tesz eleget az óhajtnak és indítványát visszavonja. Ezután a közgyűlés a közigazgatási bizottságban Lengyel Imre halálával megüresedett tagsági helyre Szabó Kálmán 67 szavazattal választotta meg.

Névszerinti szavazás.

A tárgysorozat hatodik és hetedik pontja két névszerinti szavazás volt. Az egyik a Bornyász féle Deák Ferenc utcai 14. sorozású ház s homokkerti szőlőnek elidegenítése felett első ízben. A Szent-Anna utcai 51 és 53 számú házasteleknek a gör. kath. magyar egyház céljaira való átengedésre vonatkozólag második ízben. Azonban tekintettel arra, hogy a szavazásnál kellő számban nem voltak jelen a biz. tagok, a főispán kijelenti,

a Moulin Rouge, ahol hamisítatlan párisi módok lejtik a bizsergető kánkánt, Ósbudavárnak legfőbb vonzó erejét képezik. Nagy szerencsével dirigálja ezt a mulató helyet Friedmann Adolf, az ötletekben kifogyhatatlan igazgató.

Ósbudavára tözsomszedságában van a másik látványosság, az európai híru Beketow cirkusz. Száz és száz tagja, száz és száz lova van Beketownak, akikkel estéről-estére fényes előadásokat produkál. Ami újat produkált az utóbbi években a tornászás és a lovaglás művészete, azt első rangú kivitelben mind megtapasztalhatja az ember Beketownál.

Nagy elragadtatással nyilatkozik a budapesti közönség Hueck Jean iskolalovár és a japán csoport gyönyörű produkcióiról.

A szellemi élvezetekből is szépen kijut a nyári Budapestnek. A kánikula alatt két első rangú színház művészeinek játékában gyönyörködhetik a publikum. Az első színház a budai színház, ahol az idén a Népszínház művészi személyzete játszik. A másik a városligeti nyári színház, ahol Krecsányi társulata produkál olyan előadásokat, melyek becsületére válnának akármelyik kőszínháznak.

Egy szó mint száz, a nyári Budapest is csak olyan mulató, ha csak nem mulatósabb, mint a téli. Persze, pénz kell hozzá. S akinek van, az ki is veszi itt részét a szórakozásokból. Mert a pesti levegő, különösen nyári estén, mulatóra hangol.

Jule.

hogy e tárgyban a legközelebbi közgyűlésen harmadszor névszerinti szavazás lesz.

Bizalmi férfiak választása.

Az esküdtbíróági törvény arról is intézkedik, hogy az alakítandó bizottságokba bizalmi férfiak választassanak. A tanács a régi tagok megválasztását javasolja. Debreceni Lajos, Kardos László, L. Nagy Bálint és Horvát István.

A napidíjasok fizetési pótlék iránt kérvényt adtak be a közgyűléshez. A közgyűlés a díjnokoknak havonta 10 koronát szavazott meg.

Ezután Spitzer Emánuel felebvezését tárgyalták, hogy a csicsogói csapszék bérbevételénél befizetett 100 kor. bánatpénzt fizesse vissza a város. A közgyűlés a felebvezést elutasította.

A temetők rendezése.

Varga Károly t. b. tanácsos ezután előterjesztette a tanács előterjesztését a temetők rendezése tárgyában kiküldött bizottság kiégszítése iránt.

Az utcaseprők kérése.

Balogh Péter 33 utcaseprő társa nevében kérvényt adott be drágasági pótlék megadása iránt. A jog és pénzügyi bizottság nem találta teljesíthetőnek a kérelmet, de a tanács 4 koronát javasol megszavazni a szegény utcaseprőknek.

Egy kis vihar.

Csaknem a közgyűlés végén a közgyűlés csendes hangulatát egy kis vihar féle kavarta fel. Varga Károly tb. tanácsnok ugyanis előterjesztette a tanács javaslatát, hogy a magáncélokra kiadott hatósági bizonyítványok után a város díjakat szedhessen és erre vonatkozólag szabályrendeletet alkosson. A jog és pénzügyi bizottság ezt nem javasolta, a tanács ezzel szemben indítványt tett a közgyűlésnek, mert a beszédendő díjakból néhány száz korona jövedelme volna a városnak.

Berger Jenő szólalt a tárgyhöz és kijelentette, hogy a díjszedés újabb megterhelése a közönségnek, ajánlja, hogy vegyék le a napirendről.

Kovács polgármester indokolja a javaslatot és kéri annak eltogadását.

Juhász Ignác harmadik szónok, aki így kezdte beszédét:

— Mig egyrészt... és Varga Károlyra mutatott másrészt... és a polgármesterre mutatott.

Erre felállott Kovács József polgármester és kijelentette, hogy itt nem lehet szó se egyrésztől, mert az egyrésztől Varga tb. tanácsnok ur, a másrésztől pedig a polgármester.

Ebből aztán tüzes vita keletkezett. Végre Juhász a közönség újabb megterhelése ellen tiltakozott és kijelentette, hogy a tisztviselők arra valók, hogy dolgozzanak. A javaslatot nem fogadta el.

Hercegh Ferenc ajánlotta, hogy ha a város mindenépen jövedelmet akar, akkor adóztassa meg az istenkáromlást, abból nagy jövedelme volna a városnak.

A közgyűlés ezután nagy szavazattöbbséggel elvetette a tanács javaslatát.

Majd kisebb ügyek elintézésével a közgyűlés véget ért.

Egyház és iskola.

Presbiteri gyűlés. Az ev. ref. egyház presbiteriuma július hó 2-án vasárnap délelőtt 10 órakor Kiss Albert lelkesz-elnök elnöklete alatt az egyház tanácstermében gyűlést tart. A gyűlés tárgysorozatának számos figyelemreméltó pontjai között különösen nagyfontossággal bír a tanítók és tanítónők megválasztása.

Gazdasági bizottsági ülés. Az ev. ref. egyház gazdasági bizottsága Vecsey Imre főjegyző elnöklete alatt ma este fél 7 órakor ülést tart, melyen folyó ügyek nyernek elintézését.

Tollhegyen.

Karcolatok.

— június 29.

Szegény Besze János!

Hogy kikacagták a 60-as évek dörgőhangu politikusát, amikor az ország adósságait egyszerűen néhány száz millió bankó nyomatásával akarta megorvosolni!

Párja akadt most Fejérvary báró pénzügyminiszterben. Az is addig nyomatná a bankót, a míg elég lesz a törvénytelen kiadások fedezésére.

Katonai rövid ésszel pedig bajos finánc politikát csinálni a czivil-bagázsnak!

Péter Pál napja agrárius ünnep. Országszerte kezdődik az aratás.

Tiszta buzát vetett a nemzet, Tiszáék konkolyt vegyitettek belé. Valjon melyik kél ki dusabban, győzedelmesebben is?

De Tiszáék szelet is vetettek, tehát vihart fognak aratni...

Ismét megkezdődik a magyar államférfiaknak Bécsbe való meghívása.

De nem ők adnak a királynak tanácsot. A király beszél nekik saját aggkoráról, nehéz helyzetéről, nagy csalódásáról.

Királynő könnyei sokszor terelték a lemondás útjára nemzetünket. A király könnyeinek mi lesz a hatásuk?

Öreg a király, még öregebb a nemzet. Nehéz az ő helyzete, nehezebb Magyarországé. Csalódások dolgában is egyformán áll a kettő.

Nem engedhetünk.

A kielégített, megbékített, jogainak teljességéhez juttatott magyar nemzet hálája és szeretete váljék örömévé, vigaszává, trónja erősségévé az agg uralkodónak!

NAPI HIREK.

Előfizetési felhívás

a „SZABADSÁG“

július—szeptember 1/4-évi folyamára.

Előfizetési árak helyben:

Egész évre	12 korona.
Félévre	6 „
Negyedévre	3 „
Egy hónapra	1 „

vidékre:

Egész évre	20 korona.
Félévre	10 „
Negyedévre	5 „

A fürdő évad alatt

a SZABADSÁGOT az előfizető kívánására bárhova elküldjük.

A SZABADSÁG kiadóhivatala.

Telefon: 275.

Debreceni pereg.

— június 29.

Simonffy Imre polgármesternek nem azért „ex“ hogy az „ex-lex“-nek, ex-darabont kapitány-nak és ex-szabadelvű politikának hiva ne lenne. Hijába:

„Mameluk korában, ki rosszat beszítja,

Nem veri ki abból...“

No, a „nadrágszíjjat“ nem injuk ide. Tisztes kora es érdemei tartanak vissza attól, hogy a mai szereplését ne méltassuk... ennek érdekeltensége szerint. Miképp vállalkozhatott mégis arra, hogy felszólalásával dístelen nyomot ejtsen Debrecen mai hazafias manifesztációjának fényes lapján? Sajnáljuk és nem értjük, mért nem nyughatott, ha már ugyis nyugalomba vonult?

Vagy igaz! Simonffy ur egyuttal királyi tanácsos is! Bizonyára sok jó tanácsot kért már tőle a király világeletemben, mért adja most ezt a rosszabbikat?

Aligha nem az ő teljesen fölösleges föllépése volt a haldokló debreceni szabadelvűpárt utolsó mocsanása. Ily értelemben aztán — nem is vesszük rossz néven.

Leánynevelő intézet sétál az utcán.

— „Boldog Isten!” sóhajt fel egy arra haladó boldog férj. „Hiszen ezek mindegyikéből a nyós lesz!”

Egy elemi iskolai olvasókönyvbe a szerző „Tavaszi” című verset írt, a melyben a következő sorok diszelegtek:

„És bátrabbá lesz a pásztor,
Nyájasabb a pásztor lány...”

A tanügyi hatóság törölte a kissé csipős sorokat, ő pedig következőképen helyettesítette:

„És bátrabbá lesz a cincér,
Nyájasabb a cincér lány...”

Igy aztán minden nagyobb kár nélkül kezébe lehetett adni a könyvet az ártatlan ifjuságnak.

— Péter Pál-napi istentiszteletek.

Péter és Pál apostolok ünnepe. A róm. kath. templomban az iseni tiszteltek sorrendje. Reggel 6 órkor miséznek: Szabó István 7 órkor Nyári Ignác, 8 órai szent misét egyik kegyesrendi tanár mondja a főgimnásiumi ifjuság részére; 9 órkor ünnepélyes nagymiséét végez dr. Wolafka Nándor v. püspök, prépost, plébános segédlettel nagymisé után ugyancsak dr. Wolafka püspök prédikál; háromnegyed 11-kor a Svetits zárda és az elemi iskolák növendékei jönnek szent misére, melyet Molnár K. Dezső h. igazgató mond; fél 12-kor miséznek Mellán István. Délután 3-kor Iytánia és Rózsafüzér.

— **A debreceni tábla és a nagybányai mandátum.** Ismeretes, hogy a kir. Kuria nemrégiben tárgyalta Bay Lajos a nagybányai kerület országos képviselőjének mandátuma ellen beadott petíciót. A kérvényezők ugyanis a választás alkalmával törvényt vesztegetések és etetés itatás miatt kérték Bay mandátumának megsemmisítését. A kir. Kuria a közelmúltban helyt adott a petíciónak és a vizsgálatot elrendelte. A vizsgálat vezetésével a debreceni kir. táblát bízta meg. A mandátum ügyére vonatkozó iratok tegnap érkeztek Debrecenbe s a kir. tábla a jövő héten megkezdi a vizsgálatot. Érdekes hogy ez ügyben mintegy 1100 tanut fognak kihallgatni.

— **A katonazenekarok.** Szegedről jelentük: Szeged város hatósága utasította a kegyurasága alá tartozó katolikus plébániákat, hogy processziókhöz többé ne hívja a katonai zenekart, mert ez a császárhimnuszsal felkavarja a lakosság nyugalmát.

— **A városi muzeum.** Debrecen sz. kir. város muzeumának vezetősége ez uton is hálás köszönettel nyugtazza a következő adományokat: Lestyán Adorján kir. tanácsos ur: 1 régi 2 forintos bankó. Apródi József ur: 6 Kossuth bankó. Török János ur: 1 könyv, 2 Kossuth bankó. Szabó Imréné urnő: 3 kötet könyv. Dr. Rostchnek V. Emilné urnő: István főherceg Magyarország nádora sajátkezű aláírása és a toll mellyel az iratott. P. Nagy Jenő ur: 1 drb. bécsi 5 forintos szükség bankó. Markovits Károly ur: 1 drb. — a nemzeti színház tagjai számára készített — hamis 1000 forintos. Özv. Sesztina Lajosné urnő: a néh. Sesztina Lajos ur hagyatékából s az ő emlékére. 55 drb. ezüst pénzt 41 réz pénzt. Fodor János ur: 1 régi vallásos könyv, 26 Kossuth bankó. Bence Mihály ur: 5 ezüst pénz, 45 réz pénz, 9 Kossuth bankó. Deák Katalin urnő: Zách Feliciant ábrázoló kézimunka kép. Vilás Juliánna urnő: 1832-ből való fületlen kancsó. Steiner Márton ur: 1 régi levél.

Kállai István ur: 1 régi pénz. Dr. Rostchnek V. Emilné urnő: 1 bronz érem, édes atyja, Somogyi Károlin dija, az általa először természetett amerikai tengeriért; 1 Napló, Somogyi Gábor sajátkezű írása, érdekes társadalmi, családi és politikai széljegyzetekkel 1843—1885-ig. Debrecen. 1905. Junius 29. Oláh Károly városi tanácsnok, Lőfkovits Arthur, Péter Gábor.

— **A mezitlábás szerkesztők.** Van a vidéken és a fővárosban is sok olyan zuglap, a mely a sajtó tisztességének leple alatt a legközönségesebb és legközönségesebb dolgokat viszi egyáltalában nem létező, vagy igen mérsékeit számú olvasói elé. Természetes, hogy ezek a zuglapcskák létének legtöbbször a zsarolás és ebből folyólag a rágalmas az alapjuk. A kiirtásukra nem elegendő a tisztességes sajtónak és a hatóságnak intézkedése, mert gomba módon szaporodnak s egy két szám megjelenése után megszűnnek. A megszűnésük is olyan csufos, mint akár a létezésük, mert az ilyen zugujások rendszerint akkor nem jelennek meg többé, ha a „szerkesztőiket” kipofozzák. Nap nap után olvassa az ember, hogy különösen a fővárosban itt is ott is letartóztatnak álhirlapírókat. Persze ezeknek éppen séggel semmi jussuk az újságírói címhez. De vannak zuglapok, a melyek bizonyos célok elérése miatt jelennek meg s a cél érdekében telvük a legaljasabb támadásokkal. Az ilyen lapoknak a felelős szerkesztője rendszerint irni se tud, de a neve ott szerepel a lapon. Mikor aztán a rágalmas miatt a törvényvel gyülik meg a bajuk, kiderül, hogy azt se tudja mifán terem a szerkesztés, vagy egyáltalán mit jelent az újság. Ilyen esetet olvasunk most egy szegedi lapban. Valami „Zemlyorádnik” című zuglapnak volt felelős szerkesztője egy Ikrasev Pál nevű ember. Gatyás paraszt volt az istenadta és a törvényszék elé került. Az elnök kérdésére elmondotta, hogy ő béres és nem is tudja mi az a szerkesztő. Most, hogy a vidéki újságírók országosan szervezkednek, bizony nem volna céltalan dolog, ha az újságírók megszigorítását, vagy ha már ezt, tekintettel az újságíró szó tág fogalmára, — nem lehet, legalább a szerkesztők minősítését is fel vennék a programjukba. Esetleg a kiadókat, nyomdatulajdonosokat kellene megszorítani, arra nézve hogy válogassák meg az embert, a kinek nevét a lap homlokára nyomják. Mert ha valaki lapot ad ki akkor áldozzon a szerkesztésre is.

— **Általános sztrájk.** A sztrájk egyre terjed. Mint azt lapunk tegnapi számában is megírtuk küszöbön van az általános sztrájk kitörése. A vas és fémmunkások szakcsoportjába tartozó lakatos és bádogos ipari munkások tegnap már bejelentették az ipartestületnél is a bérharcot. Egyben kérték a békéltető bizottság összehívását. Az ipartestület pénteken délelőtt 9 órára kitűzte a békéltető tárgyalást. Az építő munkások sztrájkja változatlan. A sztrájkolók erőszakoskodása, terrorizmusa egyre tart, de a hatóság még semmiféle intézkedéseket nem tett e türheterlen állapot megszüntetésére. — Az ipartestület tegnapi felhívására a sztrájkanyagára kényszerített tanoncokat a sztrájkoló munkások mindenféle fenyegetések kíséretében elbocsájtották. A fiuk azonban a fenyegetésektől tartva, nem mertek munkába állni és még a nap folyamán visszatértek a sztrájkanyagára. A késő éjjeli órákban egy kiáltvány jelent meg az utcasarkok falain, a

Debreceni összmunkások vezetősége aláírásával. A kiáltvány a debreceni összes munkásokosztályokhoz van intézve. Az általános sztrájkba lépésre buzdítja azokat. A hatóság ellen gyalázó kifejezésekkel izgat a falragasz, azért mert az építő munkások terrorizmusa miatt lépéseket tett a rendőrség a sztrájk tanyá feloszlására.

— **A vasutas sztrájk vezetőit vissza helyezték.** Budapestről írják: A magyar. kir. államvasutaknál a forgalomnak a múlt évben előfordult beszüntetésére vonatkozó mozgalmat irányító tizenhárom bizottság tagjai, névszerint Seide Artur főellenőr, Joannovics Miklós és Sarlay János ellenőrök, Freuler Ferenc, Faludy József, Kósa Lajos, Lorbeer József és Turcsányi Pál hivatalnokok, Komlós Manó mérnök, Kacsóh Gyula mezdonyvezető, Kardos Antal és Veréb Mihály kocsirendező a forgalom megszüntetése folytán ellenük indított bünvádi eljárás során emelt vádnak és következményeinek terhe alól felmentetvén, a kereskedelmi miniszter intézkedésére az ellenük ebből az ügyből kifolyólag folyamatba tett fegyelmi eljárás alól is felmentettek s az államvasutak igazgatósága egyidejűleg utasított, hogy nevezettek a tényleges szolgálatba helyezze vissza és a felfüggesztésük tartamára visszatartott illetményeiket szolgáltassa ki.

— **A debreceni gazdák elutazása.** Tegnap délben a budapesti személyvonattal utaztak el a debreceni gazdák kecskemétre. A kirándulók mintegy harmincan voltak, a kikkel Király Gyula gazdasági tanácsos, Rácz Lajos gazd. egyesületi titkár is elutazott. A debreceniek este értek Kecskemétre és tekintik meg a nagy alföldi város nevezetességeit.

— **Festék az élelmiszerekben.** A belügyminiszter Debrecen törvényhatóságához rendeletet intézett a festékeknek, éllelmi, élvezeti, szükségleti szerek és tárgyak készítésére való használata, valamint festett éllelmi és élvezeti szerek forgalomba hozatala tárgyában. A rendelet felsorolja azokat a festékanyagokat, melyekkel eladásra szánt éllelmi s élvezeti szereket festeni tilos. Természetesen az ilyen festett éllelmi és élvezeti szerek áruba bocsájtása sincs megengedve. A rendelet ellen vétők 10 napig terjedhető elzárással és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendők. A rendelet a jövő hó 15 én lép életbe.

— **Az eperfák gyilkosai.** A város a selyemtenyésztés céljából a kertészek között tudvalevőleg eperfákat ültetett, melyeket a selyemhernyó tenyésztők rendelkezésére bocsájtott. Szabad ugyanis nekik a fák leveleit leszedni, a hernyók táplálására. A tenyésztők közül sokan dacára, hogy az eperfák megromlása szigorú büntetés terhe mellett tiltva van, nekiesnek a fáknak és letördelik galyaikat is. Fehértói István városi kertész tegnap feljelentést tett a rendőrségen Sovágó Márton és Molnár János nevű emberek ellen, ily cselekedetért. — A rendőrség megindította az eljárást ellenük.

— **Az iparos tanoncok csinytevései.** Hagyományos és bevett szokásuk a rakoncátlanok iparos tanoncoknak, hogy amikor levizsgáznak s az iskola nyügét lerázzák magukról, az iskolából leérve az utcára, első dolguk a tanulásuk alatt használt irkákat, könyveket széjjel tépni és elszórni az iskola épülete előtt. Az ipartestület minden esztendőben korholásban részesítette a csintalan suhancokat, de eredménytelenül, mert ezt a cselekedetüket minden iskolaév végével megismétlik. Most aztán nagyon szigoruan járt el a csinytevékkel szemben az ipartestület. Erdődi Jánost, Pongrác Károlyt, Szilvási Istvánt, Turzó Józsefet és Gyenge Józsefet az

iskola évnök 3—6 hónapi ismétlésére büntette.

— **Az iskolásleány regénye.** Bécsből jelentik: Egy 14 éves kis polgári iskolai növendék, Reisz Friederika olyan szerelmi kalandnak lett a hősnője, mely valószínűleg tragikusan végződött s most a bécsi rendőrséget foglalkoztatja. A csinos és szokatlannal kifejlődött gyermek tegnap eltűnt szülei lakásáról. Vele együtt nyoma veszett Hannemann Nándor husz éves technikusként is, aki náluk lakott. A leány szülei észrevették, hogy a diák szerelmes a leányukba és gondoskodtak arról, hogy elválasszák őket. — Valószínűleg ez birta a két gyermeket arra, hogy megszökjenek. Rájöttek arra is, hogy a technikus revolvért vitt magával, amit néhány nappal ezelőtt vett. A fiatal szerelmesek nem hagytak hátra bucsulevelet. A rendőrség minden kutatása eddig hiábavaló volt.

— **Zsaroló ügynök.** Budapestről írják, hogy a rendőrség letartóztatta Ellinger Náthán 48 éves ügynököt, aki a napokban beállított Vátán Arminné varrónő Hársfa u. 23. számú lakásába és „hirlapirónak” adta ki magát. Azt mondta Vátánénak, hogy kompromittáló levelek vannak a birtokában, amelyeket az összes lapokkal megirat, ha nem ad pénzt. Vátáné kikérgette a lakásából a toladót. Tegnap azután a Hársfa-utcában felismerte és átadta egy rendőrnek. Ellinger Náthán vsszedelmes betörő, aki lopásért már 18 esztendei börtönt ült.

— **Felöklelt asztalos mester.** A Tizenháromváros-utcán nagy riadalmat keltett tegnap estefelől egy megvadult tehen, mely frült iramodással rohant. Nyomában lihegve szaladt a gazdája, de nem bírta utolérni. Az utcán összeraglott nép között akadtak bátor emberek, akik megakarták fékezni a vadul vágató tehenet. — Ezek között volt Nagy György Csokonai utca 37 szám alatti asztalos mester. — A derék ember azonban nagyon drágán adta meg az árát a vállalkozásának, mert a megbokrosodott jószág neki roantott, felöklelte és úgy fejberugta, hogy eszméletlenül terült el a földön. — Lassan azonban eszméletehez tért és egy pár korty bor egészen helyrehozta. Az eset után mikor már jól kifújta magát, mosolyogva állított be a szerkesztőségbe kissé ptyókás állapotban, és kérte, hogy tegyék az ő esetét az újságba. — Hatalmas seb tárogott homlokán körül garnirozva jó magasra domborodó daganattal. A kérdésre, hogy mért nem megy orvoshoz, egykedvűen válaszolta a szívós természetű polgár: — Nem kell nekem doktor, nem olyan érzékeny az én testem. Be se kötötte a sebet, mely pedig egyre vérzett.

— **Bot párbaj.** Néhány nap előtt hirt adtunk arról a szerencsétlen kimenetelű párviadalról, mely egy Laboda István nevű Berger-féle téglagyár telepi munkás és egy másik társa között folyt le. A bot párbajban Laboda olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy most a kórházban a halállal vívódik. — Ellenfele kiletét nem sikerült azonnal megállapítani. Csak másnap fogta el a csendőrség Sipos Imre személyében. Az eset megtörténte napjának délutánján együtt mulatott a két munkás Polgár Imre Tócskerten levő korcsnájában. Eközben valami felett összezördültek és Sipos István provokálta Labodát, akit az első összecsapásnál úgy bubbon eserdített botjával, hogy nyomban eszméletlenül terült el a földön. Ezzel azonban nem elégedett meg Sipos, hanem a kodex szabályai ellenére ráült a legyőzött ellenfelének mellére és két oldalról megragadva annak fülét, fejét felemelve sűrű egymásutánban odakoppantotta a korcsma küszöbéhez. A kegyetlen párbajhóst a csendőrség letartóztatta és átadta a királyi ügyészségnek.

— **Lucerna tolvaj.** Jámbor Weisz Ábrahám és Piránszky Lajos Ujföld békényi ut melletti gazdálkodóknak lucerna szénáját a múlt hónap végén folytonosan lopkodták. Ot nap leforgása alatt mintegy 14 méter-

mázsát hordtak el a szabadban levő szénaboglyákból és mely körülbelül 160 korona értéket képvisel. A károsultak a lopásról jelentést tettek a csendőrségnek, mely a tettest Tóth Lajos Gerébi telepi majoros személyében kinyomozta. Tóthnál az ellopott lucerna egy részét mag is találták. Tóth azt állítja, hogy csak egyszer dézsmálta meg a boglyákat. Ezt azonban sőtora Melka György vallomásaival megcáfolta és elmondta, hogy ő többször intette Tóthot, hogy ne kövessen el tolvajlást. A csendőrség ezek alapján megindította a tolvaj majoros ellen az eljárást.

— **Meglopott utas.** Mélyen elmerülve gondolataiba gubbasztott Holep Izsák, Máramarosmegye vojnai lakos a Bószörménytől Debrecen felé száguldó vonat egyik kocsijában. Átmozgásából csak akkor eszmélt fel, amikor a vonat berobogott a debreceni állomásra. Ekkor megriadva vette észre, hogy zsebéből 25 koronát tartalmazó pénztárcája eltűnt. Ezen észrevételét nyomban tudatta a csendőrséggel. Egyben kifejezést adott azon gyanújának, hogy a tettes valószínűleg a vele egy kocsiban utazott Bence Antal lesz. A csendőrség a kapott információ alapján hamarosan kikutatta az állítólagos tolvaj hollétét, aki ez idő szerint a kórházban fekszik betegen. — A gyanúsított ember azonban tagadja, hogy ő követte volna el a lopást.

— **Feltűnő szépségű fiatal leány,** előkelő gazdag ur pártfogását kéri. Levelet barna szépség jellegére kérek a kiadóba.

— **LETZTER JÓZSEF** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképkiállítás a műterem kapubejáratánál levő kiskabátban.

— **Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene.**

Az angol király és családja.

Vámbéry Ármín könyvéből adjuk eme jellemző apróságokat az angol királyról.

VII. Eduárd királylyal, írja Vámbéry, 1865-ben ismerkedtem meg. Már trónörökös korában sem mulasztott el egyetlenegy alkalmat sem, hogy megtisztelje teljes figyelmével irodalmi tevékenységemet. A politikai gyűlölség s az Angolország hatalma és nagysága miatt érzett irigység ugyszólván dívatba hozta a kontinensen, hogy kigyót-békát kiáltottak e fejedelemre, kit ugyaevezett ifjúkori vétkeinek szellőztetésével igyekeztek minden tekintetben elragalmazni és feketére festeni. Pedig azt csak nem szabad bűnűl róni az eleven elméjű, vidám lelkű és az udvari szertartások nyűgét sehogysem kedvelő királyfinak, hogy szókimondó természetével nem szenvedhette az alattomoságot és a képmutatást és megőrizte a fesztelenség egy bizonyos nemét a bel- és külföld népeinek minden osztályával való érintkezésében s nyiltan, minden alakoskodás nélkül kereste az élvezeteket. Eduárd király demotratikus korunk szűlőtte volt mindig és az is maradt. Nem vet ügyet az osztálykülönbségre oly mértékben, mint más koronás fők szoktak és sohasem tartotta szükségesnek, hogy felvilágosodott és szabadelvű ember létére alárendelje egyéniségét uralkodói mivoltának. — Európa és Azsia minden fejedelemé közt nincs egy sem, ki oly alaposan megismerkedett volna mint ő, — az ő és új világ különböző országaival és népeivel s ehhez képest meg is van a teljes rátermettsége arra, hogy politikai vezetője legyen óriási birodalmának. Ha vele beszélgetve, említést tettem Törökország, Perzsia és India viszonyairól, tájékozottnak láttam a kérdések minden részletében. És a mellett soha sincs befolyással itéletére a faj és a vallás különbözősége. Még a londoni társaság közepette is mindig bizonyosságát adta demotratikus érzületének. Megegett, hogy egy zsidó vallású újságszerkesztő asztalánál találko-

tam vele s láttam, hogy olyan tisztelettel bánt a ház asszonyával, mintha fejedelmi nő lett volna. A midőn pedig, budapesti látogatása alkalmával, észrevette, hogy a magyar főurak nem adják meg az irónak a Londonban megszokott tiszteletet, társas összejövetelt rendezett és karonfogva az irótoll emberét, tüntetőleg az ő társaságában lépett a terembe s e szókkal mutatta be az összegyűlt főuraknak:

— Barátom, Vámbéry professzor!

Midőn 1901-ben, nemsokára trónralépte után, Londonban meglátogattam, nem csak elégtétellel láttam, hogy a korona semmit sem változtatott egyéniségén. Csakolyan kedves és szeretetreméltó volt, mint annak előtte s megkért, hogy látogassam meg mindig, valahányszor Londonba megyek. Tanujelét adta nemeslelkűségének hetvenedik születésnapja alkalmával is, midőn magántitkárától, a lord Francis Knollystól táviratot kaptam, mely értesít, hogy a király meghagyta, hogy közölje velem legnelegebb szerencsekívánatait 70-ik születésnapja alkalmából. Mindezzel csak bizonyosságát akartam szolgáltatni annak, hogy VII. Eduárd király őszinte érdeklődéssel kíséri a szellemi törekvéseket, és hogy nagy állásában sincs rá hatása a származás és a vallás különbözőségének.

Hiven a régi igazsághoz, mely azt mondja, hogy az alma nem messzire esik fájától, épp ilyen erények teszik kiválóvá fiát, a velzi herceget, ki szeretetreméltóságával és nyájasságával már is meghódította mindenek szívet. Sandringhami látogatásom alkalmával az akkor távol levő clarencei herceg lakosztályában laktam és ennek következtében közvetlen szomszédja voltam az akkor még egyszerűen „György herceg” néven emlegetett angol trónörökösnek. Egy dé után, a hogy éppen levelezésemmel voltam elfoglalva, meghívást kaptam, hogy menjek le a kertbe és csatlakozzam a királyné társaságához; de mert előbb meg akartam mosni a kezem és többszörösen esengettem mindhiába, megjelent szobám ajtajában az ifjú herceg és kérdezte, hogy mit kívánok. Megmondtam s néhány perc múlva visszatért a fiatal herceg nagy kancsóval a kezében, melyet mosolyogva tett le mosdóasztalomra. Nem is rossz, gondoltam magamban: — herceg szolgálja ki az egykori zsidó koldusdiákok. Sokszor nevettem ezen az eseten s emlékére „The Royal Jugbearer” (a királyi kancsóvivő) melléknevével ruháztam fel Nagybritannia jövőendő uralkodóját. Atyjára út a király többi gyermeke is.

Egy este diszebéd volt Sandringhamban Viktória királynő tiszteletére. Nekem Lujza hercegnőt kellett az asztalhoz kísérnem s midőn a walesi herceg, a mostani király, végigjártatta szemét a szalonban egybegyűlt vendégeken, hozzánk lépett s így szólt hozzám:

— Vámbéry, why did you not put on orders? („Vámbéry, miért nem tette föl a rendjeleit?”) — Eppen mentegetőzni akarom, mikor a hercegnő — most Fife hercegné — közbeavatott e szavakkal:

— Papa! a professor néhány könyvét aggathatta volna a mellére, az lett volna a legillőbb dekorációja!

VII. Eduárd király igaz megbecsüléssel volt hozzám mindig és legbecesebb emlékeim közé teszem el azt az üzenetet, melyet főhadsegéddel küldött abból az alkalomból, hogy néhány sor ajánlással elküldöttem számára egy példányát az önéletírás angol kiadásának.

— A király — így szól a levél — megvan hatva az első kötetben levő ajánlástól és jól esik tudnia, hogy annyira ki volt érdemelve az a barátság, melyet önnel szemben kimutatni, örmére szolgált.

Hamisítatlan demotratikus szellem uralkodott a mostani király udvaránál, mikor még a trón örököse volt; és ezt a szellemet otthonossá tette a Buckingham palotában is, nem kis bossúságára akárhány szűkkeblű arisztokratának. VII. Eduárd jobban megértette korát, mint sok más fejedelmi testvére és semmi sem természetesebb mint az ő népszerűsége Angliában és Amerikában.

TAVIRATOK.

A király szemléje.

Bécs, június 28. Ő felsége bécsi helyőrségi szemléjét ma reggel fejezte be a tüzer-csapatoknak megtekintésével. A simmeringi gyakorlótérén volt a 14. hadtest tüzezerred, a 6. és 42. hadosztálytüzezerred és a 2. lovastüzezerred. Az uralkodó katonai kíséretével több gyakorlatot végignézett és megelégedését fejezte ki.

A főváros közgyűlése.

Budapest, június 28. A székesfővárosi közgyűlést tartott, a melyen Polonyi Géza ismeretes bizalmatlansági indítványát nagytöbbséggel elfogadta.

A norvég alkotmányválság.

Stockholm, június 28. A Svédorszag Telegrammbureau jelenti: Jnnius 13 án Gildenstolpe külügyminiszter köriratot intézett a külföldi svéd követekhez, közölve velük, hogy a király a rendkívüli országgyűlésnek javaslatot terjesztett elő az unió viszonyra vonatkozólag és hogy a király addig, amíg Svédország bele nem egyezik a birodalmi akta törlésébe, ragaszkodik amaz elhatározásához, hogy a június 7-iki storting-határozatot és a Norvégiában felállított törvénytelen kormányt el nem ismeri.

Stockholm, június 28. A király az országos marsall útján átíratot intézett a lapokhoz, a melyben köszönetet mond a szeretet és hűség számos bizonyítékáért, melyeket sok ezrektől kapott és azt mondja, hogy az elmúlt napokban legidősebb unokája eljegyzése alkalmából is sok szerencsekívánatot kapott, amelyek őszinte örömet szereztek neki.

Az oroszországi forradalom.

Lodz, június 28. Tegnap a szocialisták gyűlést tartottak, a melyen a népet kozácsapat fogta körül. A katonák a nép közé lőttek és husz embert halálosan megsebesítettek.

Varsó, június 28. A Mandzsuriába vezényelt ezredek legénysége ma forrongani kezdett, úgy hogy sortűzzel kellett a rendet helyreállítani. Több száz katona meghalt.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, június 28.

Buzakinálát kielégítő, vételkedv javult. Szilárdul tartott irányzat mellett 25,000 métermázsza került forgalomba, közben néhány fillérel drágább áron. Egyébb gabonanevek szilárdul tartottak. Idő: meleg.

Buza októberre	15.80—82.
Rozs októberre	12.80—82.
Zab októberre	11.10—12.
Tengeri júliusra	15.12—14.
" májusra	10.64—66.
Repece augusztusra	23.90—24.10.

Törvényszék.

Képviselők sajtópöre.

— június 29

Három évvel ezelőtt — 1902. évi szeptember 23-án az Alkotmány című pol. napilap vezércikkében báró Kaas Ivor orsz. képviselő erősen megtámadta Sándor Pál orsz. képviselőt. Ezen vezércikkben, mely „Werkantilis hadüzenet” cím alatt jelent meg, báró Kaas Ivor ekként aposztrofálta Sándor Pált:

„... szem kell hozzá, hogy valamely gabonauzsorás földzuzsorával vádolja Károlyi Sándor grófot.”

Ezen közlemény miatt Sándor Pál rágalmozási sajtópört indított báró Kaas Ivor ellen.

Mára volt kitűzve ezen ügyben az esküdtszéki főtárgyalás dr. Doleschak bíró elnöklété alatt. A tárgyaláson a személyesen megjelent felek közül Sándor Pált dr. Vázsonyi Vilmos képviselte, báró Kaas Ivor védője pedig dr. Zboray Miklós ügyvéd volt. Kaas Ivor báró a tárgyalás megkezdése előtt a

következő nyilatkozatot tette: „Sándor Pál Sopronban a kereskedelmi kongressuson beszédet tartott. E beszéd reám azt a benyomást tette, hogy Sándor Pál gróf Károlyi Sándort földzuzsorával vádolta.

Erre irtam meg cikkemet, melyben én viszont a vita hevében gabona uzsorával Sándor Pált vádoltam. Nem voltam rosszhiszemű, mert behatással volt cikkem irásánál az a körülmény, hogy az időben egy röpirat jelent meg, mely ilyen vádakát hangoztatott. Azóta azonban meggyőződtem Budapesti Barna ur nyilatkozatából, nem különben a vizsgálat irataiból, hogy tévesen voltam informálva s a cikkemben használt kifejezés nem helyt álló. Természetesen sajnálom a történeteket.

Ezen nyilatkozat után Sándor Pál szólalt fel:

Kaas Ivor báró nyilatkozatában egy tévedést kell helyreigazítanom.

En a soproni keresk. kongressuson csak feleltem azokra a vádakra, amelyeket gróf Károlyi Sándor Pozsonyban a magyar kereskedők ellen hozott fel és akkor mondtam, hogy a kis szatécok uzsorájánál sokkal veszedelmesebb és károsabb a földzuzsora. De ez a kifejezésem nem irányult gróf Károlyi Sándor személye ellen, csak általánosságban volt mondva. Minthogy ez a dolog itt a nyílt tárgyaláson szóba került, meg kellett tennem ezt a rectificációt.

Dr. Vázsonyi Vilmos a főmagánvádoló képviselője ezután bejelentette, hogy a vádat elejti.

A bíróság a vádelejtés folytán, az esküdték meghallgatása nélkül, megszüntette a további eljárást.

Midőn a megszüntető határozatot dr. Doleschak bíró elnök kihirdette, örömeinek adott kifejezést a felett, hogy két, a közélet terén működő férfi felmerült vitás ügyét bírói intervenció nélkül békés uton kitudta egyenlíteni.

§ Gyilkos parasztleányok. A sárándi rablógyilkosok bünpörének tárgyalása még egyre tart. — A vádlottak tagadásban vannak. Tegnap kihallgatta a törvényszék Troja Daninak a tetteitársak egyikének atyját, anyját és nővérét. Továbbá Kosa Sándor, Somogyi István és feleségét, Biró Sándor, Benci Kogyerné, Huruguly Istvánné, Huruguly Mária és Eszter tanukat, akikkel a vádlott alibijét akarta igazolni. A tanuk vallomása azonban nem a legjobban ütött ki a vádlott javára. A Bagoson elkövetett rablás vádjára teljesen rábizonyítható a három leányra. — Annyi bizonyíték van össze halmozva, hogy ez szinte kétségtelenül meg van állapítva. Ellenben a sárándi gyilkosságot illetőleg bár bizonyos, hogy ők követték el, tagadásukkal szemben nem merültek fel eléggé fontos terhelő adatok. A tanuk kihallgatása tegnap a délutáni órákban véget ért és estig még az orvosszakértők is kifejtették véleményüket. Mely szerint: a Sárándi gyilkosságot csakis Linka Barát József követhette el. Ez állapítható meg a vádlott alakja és testtartásából, valamint a lövés célpontjából ítélve. A tárgyalás az ünnep végett valószínűleg csak holnap fejeződik be. Ma délelőtt már a perbeszédre kerül ugyan a sor, de alig lehet, ha azok délig véget is érnek, hogy ítélethozatal legyen.

§ Meglopott fakereskedő. Csupa szórakozásból állandóan lopkodta Kovács Gábor hosszupályi váltóór Klein Béni ugyan-csak hosszupályi fakereskedő raktárából a szep szál deszkákat. Addig a míg rajta nem csípték a büns mestersegen. Az elhordott deszkákat több jó ismerősénél helyezte el, akik persze osztalékot kaptak az eladás alkalmával a lopott portékáért kapott összegből. Miután tettenérték, a törvényszék elé kerültek az orgazdák is. Tegnap volt a tárgyalás az ügyben. A fő vádlottat a törvényszék lopás büntetésében mondta ki bünsnek és 6 havi börtönrre ítélte. Az orgazda-

ság vétségével vádoltakat pedig kisebb büntetésekkel sújtotta.

§ Pejerváry a lesipuskás. Nem a bárórl, a darabant miniszterelnökről van szó, hanem egy név rokonáról. Pejervári István és Oláh Karaz András hosszupályi lakosoknak nagy szenvedélyük a vadászat. Mint afféle kocavadásznak állandóan készenlétbeu szokott lenni rozsdás két-osövesük. A télen történt, hogy egyszer mindketten nyulakra lestek, de eredménytelenül, mert Pejervárinak már nem a legjobb állapotban levő fegyvere mindig esütörtököt mondott. Erre elkezdtek a rossz puskát vizsgálgatni. Azt hitték nincs megtöltve. A történet ugyanis, melyet már régebben helyeztek bele nem sült el egykönnyen, mert bele volt a puskába rozsdásodva. Mialatt azon fáradozott a két kocavadász, hogy a fegyvert használhatóvá tegye, közéjük vetődött egy Szilágyi József nevű ismerősük, aki szakértői utbaigazítással szolgált a puskát feleje tartó Pejervárinak. A sok babráltság közben a puska egyszerre elsült és oly szerencsétlenül találta Szilágyit, hogy az, az eset megtörténte után rövid idő múlva meghalt. Pejerváry István és Oláh Karaz András ellen az ügyészség gondatlanságból okozott emberölés miatt megindította az eljárást. Ügyükben Kerekes törvényszéki bíró elnöklété alatt tegnap volt a tárgyalás. A vádlottak beismerték tettüket. A törvényszék Pejervárit 21 napi, Oláh Karaz András pedig 14 napi fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

§ Hamis menetjegy-igazolványok.

Ifj. Zsille Zsigmond díjtalan számgyakornok volt a közoktatásügyi minisztériumban. Szolgálati ideje alatt gyakran megfordult a minisztérium elnöki osztályában s valahogyan megszerezte az elnöki osztály hivatalos bélyegzőjét. Ezzel a bélyegzővel több iv papírost lebélyezett s a lebélyezett papírosokat arra használta fel, hogy a m. á. v. igazgatóságától jogosulatlan egyének részére féláru menetjegy váltására szolgáló igazolványokat szerzett. Ugyanis a m. á. v. igazgatóságához kérvényeket adott be, ezeket a kérvényeket a már előre lebélyezett ivekre írta, vagy Schreiber Ottóval ilyen ivre íratta, aztán a lebélyezés fölé rávezetett egy bizonylatot, amellyel igazolta, hogy a kérvényező a minisztérium alkalmazottja, végül a bélyegző mellé odahamisította az elnöki osztály vezetőjének nevét is. A m. á. v. igazgatósága ilyen hamisított kérvények alapján harmincnyolc esetben állított ki féláru menetjegy váltására jogosító igazolványokat, amiket néhány koronáért forgalomba hozott. Erdekes, hogy Zsille egy ízben a kultuszminiszternek küldött páholyjegyet is eltulajdonította s este a kedvesével beült a miniszteri páholyba. Viselt dolgai kitudódtak s a törvényszék Zsillét közokirathamisítás büntetéséért egy évi börtönrre, Schreiber bünrészeségéért 3 havi fogházra ítélte. A budapesti kir. ítélőtábla ma tárgyalta a bünpört Frenreisz István elnöklété alatt és Balogh György dr. főügyész helyettes vádbeszéde, Weisz Odón dr. és Dushegyi Gyula dr. védelme után Zsillére vonatkozólag helyben hagyta az első bíróság ítéletét, Schreiber ellenben felmentette. Az ítélet jogerős.

Hirdetések
művészi illusztrálása,
szövegezése,
eredeti tervezetek ki-
dolgozása és előle-
ges költségvetések
teljesen díjtalanul.

JÓ
REKÁM
BIZTOS
SÍKER

GOLDBERGER AV.

BUDAPEST, VÁZSÓTZA 20. — HIRDETÉSI IRODA —

Amputáltak!

A Keleti-féle mülábak és műkezek a legujabbak és legtökéletesebbek!!!

megsebesítés zárva. Ele-gáns és könnyű járás. Több évi jótálás

Keleti J. orthopaediai műintézete jótállás és leg-olesőbb gyári árak mellett készíti!

mülábakat és műkezeket

a legtökéletesebb technikai kivitelben!!!!

Ferdenőttek

részére műfűzőket és egyenestartókat járó és támgepeket stb. a chirurgia legmoder-nebb elvei szerint!

Kevésbé vagyonosak nagy árend-ményben részesülnek!

Betegtoló kocsik

rekantak és lábadozók számára gyári árak mellett, nagy választékban!

Kérje ingyen és bérmentve a nagy képes árjegyzéket.

Keleti J. orvos-sebészeti műszergyáros,

Budapest, IV., Koronaherceg-utca 17. szám.

Mr. M. Rose

Bérlitzrendszerű

Nyelviskolája

Francia, Német, Angol nyelv-és irodalom.

— **Osztály és magánoktatás** —

Külön uri-, hölgy- és gyermektanfolyamok.

Felvételek naponta **d. e. 11-12,**
d. u. 5-6.

Simonfi-utca 42 szám.

Legolcsóbb és legjobb sorsjegyek

3% Magyar Jelzalog Hitelbank nyeremény sorsjegyek.

3 huzás évenként: a legközelebbi f. é. június hó 25.

3 főnyeremény évenként 200.000, 100.000, 100.000 kor.

3% évente 6 korona kamat jövedelmezőség.

100 drb.

ily 3%-os magy. jelz. nyer. sorsjegy megvásárlására egy társaságot alakítottunk 50 tag részére, oly formán, hogy minden tag

25 havi 10 frtos részlet befizetése ellenében,

jogot szerez, az időközi esetleges nyereményekre, a teljes befizetések után pedig 2 drb eredeti

3% magy. jelz. nyerem. sorsjegyre illetve nyeremény jegyre.

Csak rövid ideig fogad el előjegyzéseket a

Debreceni Ipar és Kereskedelmi Bank.**Hirdetések**

jutányos áron felvételnek
a lap kiadóhivatalában.

Zacherlin

Nagyon segít és utól-
érhetlen féregpusztító
Üvegekben vásárol-
juk.

Kapható:**Debrecen:**

Csanak József
Crisco Lajos
Csillag József
Deutsch Lajos
Félegyházy János
Fritsch Károly
Ganovszky Lajos
Gőczey István
Havas József
Jósa és Jóna
Kertész Nándor

Klein Ignác
Kóha Henrik
Komlóssy Lajos
Kontsek Géza
Kernhoffer József
Kovács Mihály
Krausz J. Bernát
Lindenfeld J. Jenő
Lusztig és Bán
Mayer Jenő
Neumann Nándor
Parti Ferenc
Rickl Antal József

Róth Antal
Tóth Kálmán
Várray József
Gőczey István
Böszörményi István
Molnár Jenő.
Kornhoffer József
Kertész Miklós

Berettyóújfalú:

ifj. Weiszberger Ignác

Érmihályfalva:

Grósz Hermann

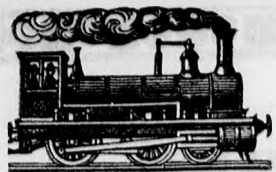
Lévay Vince
Pollák Mária**Hajduböszörmény:**Gemeinbeck József
Tulogy Ferenc**Hajdunánás:**

Körner Lola

Tiszafüred: Kiss Géza Ernő
Schön Jakab
Weiszmann József

kereskedőknél.

MAGYAR állam vasutak menetrendje

1905. május hó 1-től.

Debrecenből indul:

	óra	perc
Budapest felé (gyorsvonat) —	d. u.	4 46
Budapest felé (gyorsvonat) —	reggel	8 57
Budapest — Nagyvárad felé —	d. u.	3 30
Budapest — Nagyvárad felé —	este	12 05
Szatmár — M.-Sziget felé —	d. u.	4 —
Csak Szatmár (gyorsvonat)	d. u.	6 55
Csak Szatmár teher v. sz. sz.	este	8 24
Szatmár—M.-Sziget f. (gyorsv.)	d. u.	12 11
Miskolc—Kassa felé — — —	reggel	8 18
Miskolc—Kassa felé — — —	este	7 17
Szerencs—S.-A.-Ujhely Kassa f	d. u.	4 36
	reggel	5 35
	reggel	5 44
	d. e.	8 09
H.-Böszörmény	d. e.	8 16
B.-Sz.-Mihály	d. u.	11 11
felé	d. u.	11 26
	d. u.	4 41
	d. u.	4 54
	este	7 —
	este	7 07
F.-Abony felé m. á. vasutól	reggel	4 35
F.-Abony felé vásártérről —	reggel	4 56
O.-Köcs—Polgár felé m. á. v.-tól	d. u.	4 56
O.-Köcs—Polgár felé vásártérről	d. u.	5 16
Derecske—N.-Léta felé — —	reggel	9 35
Derecske—N.-Léta felé — —	d. u.	4 51

Bpestre érkeznek:

A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v.	d. u.	1 50
A déli 12 ó. 05 p.-kor ind. sz. v.	este	6 40
Az este 10 ó. 31.-kor ind. sz. v.	reggel	5 45
A d. u. 4 ó. 46 p.-kor ind. sz. v.	este	9 35

Budapestről Debrecenbe indul:

A d. u. 12 ó. 4 p.-kor érk. gy. v.	reggel	7 25
A d. u. 3 ó. 29 p.-kor érk. sz. v.	reggel	9 —
Az este 6 ó. 29 p.-kor érk. gy. v.	d. u.	2 35
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érk. sz. v.	d. u.	7 —
(P.-Ladánygy. v. átszállással)	este	9 15

Debrecenbe érkeznek:

Budapest felől (sznmélyvenat)	d. u.	3 29
Budapest—Nagyvárad f. gyorsv.	este	6 40
Budapest—Nagyvárad felől —	éjjel	2 24
Budapest—Nagyvárad felől —	d. u.	3 29
Csak P.-Ladánytól — — —	reggel	7 46
Csak Szatmár felől — — —	reggel	8 57
Szatmár—M.-Sziget felől — —	d. e.	4 31
Csak M.-Sziget felől (gyorsvonat)	d. u.	10 11
Csak M.-Sziget felől — — —	este	6 43
Szatmár felől — — —	este	8 04
Kassa—Miskolc felől — — —	d. e.	8 19
Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerencs	este	11 31

B.-Sz.-Mihály H.-Böszörmény felől	vásártérről —	reggel	7 33
	mávasúthoz —	d. e.	7 40
	vásártérről —	este	6 22
	mávasúthoz —	este	6 28
F.-Abony felől vásártérről —	vásártérről —	d. u.	3 29
	mávasúthoz —	d. u.	3 35
	mávasúthoz —	d. u.	3 35

F.-Abony felől vásártérről —	d. u.	7 44
F.-Abony felől m. á. vasúthoz	d. u.	7 54
O.-Köcs—Polgár felől vás. tér.	reggel	5 25
O.-Köcs—Polgár felől máv.-hoz	reggel	5 35
Derecske—Nagy-Léta felől —	reggel	7 15
Derecske—Nagy-Léta felől —	d. u.	3 13

ANCELOTTI MULATO az „Arany-bikában“

Előleges jelentés,
Folyó hó 30-án. Pénteken lesz
Angelotti igazgatónő első
fellepte.

Uj: „Az akaratos asszony“ bohózat.

Hilda és Tilda

párdalosok.

Valamint az összes szerződöttetett
művészek fellepte.

DONOGAN ÉS SOMOSSY

Debrecen, Kistemplombazár.

Angol blous zephyrek

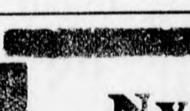
Francia batistok

Mosó Grenadinok,

Székely férfi mosó sző-

vetek

Oriási raktára!

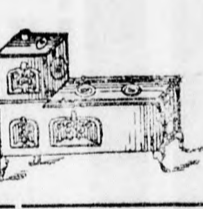
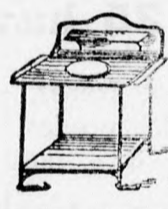

Tóth Gyula

vaskereskedő

Debrecen, Piac-utca 20. és 27. szám.

Ajánl legjobban minőségben a tavaszi idényre
kertészeti és gazdasági szerszámokat és felszere-
léseket; kerti vasbutorok, gyermek kocsi, fűrdő-
kádak, jégsekrenyek, vas- és rézbutorok, peronos-
pora és kerti fecskendők, minden vas- és fémiparhoz
való szerszámok, tüskés kerítés huzalok, épít-
kezéshez vasgerendák, vas-, porcellán-kályhák,
utóbbiakhoz multiplicátor (hőfejlesztő) betétek.
Legelősebb bevásárlási forrás.

Nyilóvirágok, csokrok, kocsorúk,

Legbiztosabb és legjobb vetemény és virágmagvak, gyü-
mölcshéj, díszcserjék, gömbkacafákat és más kertészetbe vágó
növényzetet csakis

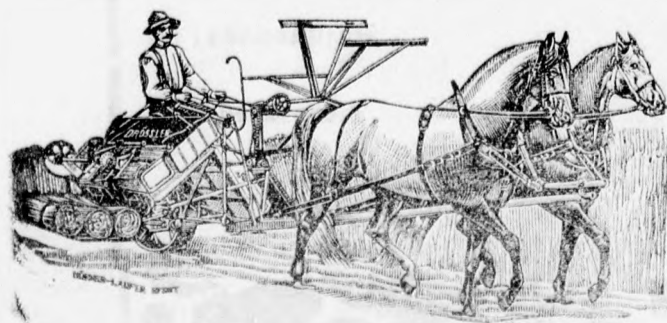
Paczelt János

műkertésznél.

Kossuth-utcai mag- és virágkereskedésében kaphatók.

Debrecenben.

Olcso ár és pontos szállítás biztosított.

Drössler Károly

cs. és kir. szabadalmazott gazdasági gépgyár Budapest VI, Váci-körút
59. — SZÁLLIT: Magánjárokát, Locomobilokat, teljes Gőzcséplő-
készleteket, Gőzekekészleteket, „Milwaukee“ Fűkaszalógépeket, Arató
és Kévekötőgépeket, legújabb szerkezetű „Rákóczy Drill“ vetőgépeket,
és mindenféle egyéb gazdasági gépet szolid és tartós kivitelben.
Arjegyzékkel és árajánlással kívánatra díjmentesen szolgálunk.